

quia declinavit dies et facte sunt
 longiores vmbre respici. Sed p
 certo deus p̄ volens istū regem
 idest hōinē a peccō saluare. fecit
 solem idest filiū suū b̄ndictū ab
 excellēcia sue dicitatis quod amō
 retrocedē et p̄ sūmā builitatem
 transactis nouē gradibz idest no
 uem angeloz ordimibus. ad deci
 mū gradū id est ad huānā natu
 ram que ecā in dragma decia fi
 gurat p̄ incarnacōnē descendere
 et venire. Eccl̄. xlvij. Retro redi
 it sol: et addidit vitam regi Sic
 ergo factū ē q̄ vmbra peccā in ho
 rologio vite huāne similit̄ retro
 cessit. et vita et sanitas grē ip̄i re
 gi. i. homini applicuit et accessit
 Quia p̄ certo hō tūc t̄pis est sa
 natus cū sol iusticie xp̄us ad gra
 dū decimū est reuersus. et p̄ bea
 tam incarnacōnē in hōinē ē con
 uersus p̄ s̄. Conuertere dñe. vsqz
 quo. Gen̄. xix. Sol egressus est
 sup̄ terram: et loth egressus ē se
 gor. Vel dic moralit̄ q̄ horolo
 gium quod fluit est volūtas: sol
 vero qui illuminat ē grā: quia ve
 re tūc rex iste id ē hō infirmus et
 lāgūidus p̄ peccā sanat. q̄n sol di
 uine grē p̄ decē gradus. i. p̄ adim
 plecōnē decē mādatorū ad ip̄z re
 uertit. et q̄n vmbra ignotācie v̄l
 peccā in horologio cordis sui mi
 nuatur et aufert. vmbre em̄ peccā
 diminuō et solis seu grē illuina
 tio et decē ḡduū. i. x. mādatorū
 impleō nichil aliud ē q̄ ē ḡis ai
 me. i. affectus curacō et saluacō. p̄ s̄

Dñe saluū fac regē. **E**xplicat
 moralizacō sup̄ ysaia. **I**ncipit
 moralizatio sup̄ Iheremiā p̄pham

Heremie p̄ceptū fuit q̄
 lumbare suū accipet et i
 eufratē abscondet infra
 petra. Qui p̄ multū tē
 pus ad eufratē redijt et
 lūbare putrefcū inueit ita q̄ n̄l
 li vsui aptū esset. Dixit aut̄ sibi
 dñs q̄ lūbare domus isrl̄ erat q̄
 sibi diu adhaeserat. quā cū vicijz
 putrefactā intēdebat p̄ijcē et de
 terra p̄pria captiuare. Illud alle
 ga q̄ nullus ē ita adherēs deo p̄
 caritatē et sc̄itatē si in eufrate qd̄
 intēptat frugifer. i. fructibz diui
 ciarū et in aq̄s deliciaz mergat̄
 qui p̄ vicia putrefiat ita q̄ ab he
 sione q̄ hēbat dō prozsus cadat
 Psa. xiiij. Quasi cadauer putri
 dum non habebis cōsozcium.

Illud quod sup̄ ca. xvij. dici
 tur de figulo qui sedēs sup̄ ro
 tam faciebat vas quod cū dis
 sipatū fuisset de eodē luto fecit a
 liud vas p̄ ut placuit sibi. Cui
 quidē figulo assimilat̄ deus qui
 filios israhel quos destruebat et
 quos finaliter reedificare et con
 struere itez intendebat p̄t ad oc
 cultam di p̄destinacōnē adduci
 que scilz alios edificat saluat et
 plantat. alios destruit et damp
 nat: et quādo illū quē an̄ destrui
 p̄ peccm̄ pmiserat. itez p̄ penitē
 ciam repat et reformat. qd̄ ecā
 t̄paliē q̄nqz fecit. qz illū aq̄n itez
 ad p̄speritatē rehuat et iſtaurat

Dñi ibidē dicit q̄ sicut lutū figu-
li sic vō in manu mea dom⁹ isra-
bel. Nō bene dicit ad romanos
ix. Q̄ figulus de eadē massa fa-
cit vas aliud in honorē zc.

Hec ca. xxiiij d̄ q̄ ibē. vi
dit añ tēplū duos cala-
tos plenos ficub⁹. vnū
quī habebat fias bonas. alius
vō hēbat valde malas ita q̄ nō
poterāt manducari. et dcm̄ ē q̄
prīme fias p̄mā captiuitatē fili-
ozum iuda defigbāt qui sub ie-
romia se tradiderāt volūtariē. se-
cunde vero male. vltimā captiui-
tatē illozū qui cū sedechia p̄ vio-
lētiam fuerāt capti. p̄mī em̄ pro
magna pte redierūt. Vltimī vō
in captiuitate perierūt.

Illud
allega q̄ isti p̄cōres q̄ patient
et volūtariē sustinēt captiuitatē
et aduerſitatē quā meruerāt. et
patienter exp̄cānt dñm volūtariē
dicentes illud supra. Quā dñm por-
tabo quā peccavi ei. dñō sunt ac-
cepti. Et sicut fias bone in cala-
to diuine cō. p̄baōis constituti
faciliter etiā cōsequūt̄ miam. et
ad p̄ſperitatē et glāz reducūt̄.
Cōtra vero illi p̄cōres pessimi
sūt qui penas habēt immittas a
deo non volūtariē. s̄ coacte non
patienter s̄ violētē ferūt. quia
sc̄z tales in sua captiuitate et ad-
ūſitate obstinati peūt. et ad dei

Rmiaz non accēdūt
Rechabite fuerūt q̄dam
familie iudeoz q̄ q̄dam
artioz ritū viuētēs q̄sdā de mā

dato p̄m̄ cōrimomas mirabiles
obſuabāt. Quidā ei dñs rechab-
de c̄ stirpe p̄cēſſerāt h̄ ipſis de-
derat in mādatis q̄ ipſi vxores
et filij vinū i eternū nō biberent
domos nō edificarēt. semētē nō
ſererēt. vineas nō plātarēt. s̄ in
tabnaulis q̄ diu viuerēt h̄ita-
rēt vt sic multis dieb⁹ sup̄ terrā
viuerēt et manerēt. Iſti igit̄ qui
in tabnaulis eēt cītate mācōbāt
timētēs caldeos ad iherusalē re-
fugerūt. vinū oblatū a ieremia re-
futauerūt. et iō mādātū p̄ſſi
ſeruauerūt tueriqz a nabugodo-
nozor et a mortis p̄iculo merue-
rūt. In iſtis igit̄ rechabitis vi-
det̄ habuisse exordiu stat⁹. et cō-
dicō hēmitaz et p̄mōz mōchōz
et sic videt̄ dēz illd̄ qd̄ ſcribit̄ in
historia triptita viz li. p̄o. ca. xi.
ſ. op̄ioez aliqz q̄ monachi ha-
buerūt originē a iudeis. Vel dic-
miſticē q̄ rechabite q̄ interptā-
t̄ ascēdētes vel ex celsi ſeu teneri
patribus vel delicie patrum ſig-
nificāt viros religioſos et quos-
cumqz perfectos qui ſc̄z ascen-
dunt per celeſtiū affcōez ex celsi
sunt per vite eminentiam et p̄-
fectionē et teneri sunt patrib⁹.
per parentum honorem et ſub-
uentionem delicie sunt patrum
•i. ſuperiorum et p̄latorum. dei
et angeloz p̄ placētē et ſc̄z cō-
ūſacionē. p̄. viij. Delicie mee
eſſe cum filiis hominum. et ceta
Tales igitur patrum ſuozum.
•i. dei p̄latorz et ſemioz mādātā

seruare: a vino scz in quo ē luxu-
ria idest a carnis delicijs absti-
nere: a sementis facōne id ē a di-
uiciay acquisitione supsedere et
a domoy edificacōne abstine. vi-
neas ecā que inebriant hoīnes
id ē carnales affectiones et adu-
laōes debēt euellē. nō plātare:
et habitare debent in tabernacu-
lis h est q pegrinos et hospites
se dnt in hoc seculo reputae dice-
tes cum aplo ad heb. xiiij. **N**ō
habem? hic ciuitatem manētem
sed futurā inquirim? Sic em diu
p grām poterunt viuē in scitate
et iusticia p̄sistere. **I**bzlm. i. pa-
radisū finaliter intrare et caldeo-
rum id ē demonū seruiciā non tie-
re. Tales q̄ terrena dēpnūt. a
deōmbo tutiores sūt et mūdi tri-
bulacōes et tēptacōes cauēt fa-
alius et euadūt **P̄s.** Non time-
bunt a timore nocturno.

Hic ca. xxxiiij. dicit q̄ cū
beremias cōtra ibzlm p̄-
dicaret et captitas imie-
neret et tribulacō totū pplm con-
turbaret. factū ē q̄ pplus iuda i
ibzlj sedus cū dño pepigit et in
pacto qlibz suos hebreos dimi-
sit. et ad maiorē firmitatē pacti
vitulū occidēt et p mediū diui-
serūt et int diuisiones vituli trāsie-
rūt. vrūtū ppl's cito p? a pacto
recessit et suos qs liberos dimi-
serāt qlibz i huius tē ētraxit. Qua-
ppter ira dei forat? cōtra ipos in-
surrexit et ipos cito p? caldeis su-
is hostibz subiūgauit. **V**itul? oc-

clusus ē xp̄pus i duas ptes i passi-
one p sepacōez corpis ab aīa di-
uisus: p cui? scz mediū ptrāsitur
qn̄ sua occasio vel passio ad mēo-
riā reuocat? et tūc pactū trāseūdo
firmat. qm̄ deo ad honorē et me-
moriā passionis aliqd pmittit
et p̄pmit. **I**sta ē igit? veritas q̄
quādoq; multi sūt q̄ tpe tribula-
cōis iminēte et officō p̄dicacōis
somitu amouēte et ifirmitatis im-
petu purgāte. qm̄doq; de pcās
suis tiōre cūssi penitet et pactū
de nō peccādo cum deo faciētes
sectiones vituli. i. passionis xp̄pi
memoriā adhibēt et suos qs in-
iuste possederant scz pcā p̄pria
vel bona aliena q̄ non iuste occu-
pauerāt. dimittūt et restituunt et
relaxant **Ysa.** lviiij. Dimitte eos
qui cōfracti sunt liberos: et omē
onus dirūpe. Verūtāme sepe fit
q̄ in hoc non solent p̄seuerare s̄
recidiuando et peccādo a pacto
iam facto recedē suos dimissos
idest bona restituta paupibz vel
seruos dimissos idest pcā con-
fessa sacerdotibus resumē. prop-
ter qd̄ irā dei cōtra se puocat ita
q̄ finaliter nocē est eos t̄p̄aliter
et eternaliter depire. **Caldei em̄**
idest demones cōtra eos finali-
ter venient q̄ eos in babilonē. i.
in infernū captiūāt et detrahunt
et deducūt **Treno.** p̄mo. **D**ucti
sūt i captitatē an̄ faciē t̄bulātis.
Quia iheremias vera pre-
dicabat et regem. prin-
cipes et populū ibzlm

captiuandos a nabugodonoꝝ
publice dicebat. et ipsos de suis
emimibꝫ arguebat p̄ncipes a r̄
ge ipetrauerūt q̄m lacū mittēt
a sic in domū alcbie in lacu in q̄
nō erat aq̄ s̄ lutū missus ē et vsq̄
q̄ ad os in luto sepultus. vt ibi
q̄c̄ito moreret. **A**bdemalech ta
mē q̄dā ethiops relaxationē e
ius ipetrauit. et ipsū subductis
fumibꝫ et p̄anis veteribꝫ a putri
dis q̄s de domo regis sūperat.
de lacu et luto leuauit p̄pter q̄d
salutem aīe sue deus dō ethioꝝ
pi re p̄misit. **A**llega ista q̄ ho
die in curijs p̄ncipū et potentū
nō ē q̄ audeat verū dicere: vicia
redarguere: infortūia p̄mulga
re. q̄ p̄ncipes statū indignāt et
tales veridicos in carcere vel ali
os grauare cōtinuo moliūt. **A**
mos v. **O**derūt in porta corrip
ētē et loquētē r̄ Et ad galat.
q̄rto. **I**nimicus factus sū vobis
vera dicēs. **V**el allega q̄ quādo
q̄ inueniūtur seculares magis
misericoꝝdes q̄ eccl̄a. **E**thiops ve
ro gētilis. pauperē innocētē de
carcere liberat. vbi p̄ncipū et sa
cerdotū malicia ip̄m dāpnat.
Vel dic q̄ ibēmia significat xp̄s
quē q̄ vera p̄dicabat p̄ncipē sa
cerdotum morti adiudicabāt. et
in lacū idest in sepulchrū occasi
onaliter posuerūt. et sic nomen
eius delere ex hoīꝫ memoria cre
diderūt. **T**ren̄. iij. **L**apsa ē in la
cū vita mea: posuerūt lapidē su
p̄ me. **E**thiops tamē. idē gentili

tas ipsū credēdo leuauit. et fidē
eius recipiēs et cū fumibꝫ carita
tis amplexās pannos vetēs et
putridos. i. mēoriā p̄prie fragi
litas ministrās ipsū et ip̄ius
fidē de luto miserie et de lacu in
credulitatis saluauit. **V**el dic
ibē. ē p̄ccōꝝ. quē ethiops. idest
pauper xp̄s a lacu p̄cā et auari
cie liberauit. quādo p̄anos puf
dos. i. mortis et putrefactionis
sue mēoriā sibi donat. et carita
tis fumibꝫ ipsū ligat. **O**zee. xi.
In funiculis adā trābā eos r̄.

Vel illud allegant fr̄s mino
res pro se. **D**icunt enim q̄ ibē
mias idest homo de lacu mundi
et luto auaricie et periculo mor
tis et̄ne extrahitur q̄ ab ethio
pe idest a beato francisco pan
nis putridis idest humili habi
tu induitur. et quando fumibus
.i. cordis ip̄ozum angitur et li
gatur. **A**llega vt supra.

Qum go dolias fuiss̄ pre
fectus reliquijs israhel
et cum israhel ad ipsū
sub sp̄e boni veniens ipsum oc
cidisset factum est q̄ octoginta
viri rasi barbam sciss̄ vestibus
et squalentes in iherusalem ve
niebant. et in manibus munera
et thura habebant vt scilicet go
dolie munera offerrent et thura
in domo domini incenderent. et
orarent. **I**stis igitur predictus
israhel proditor seu traditor
obuiam v̄it et icēdēs et plorās
ip̄os sub sp̄e boni r̄cepit a statū

eos interfecit et cadauera eorum in
lacum proiecit. Dicit tamen ibi quod
inter eos decem viri fuerunt qui dice-
rent se in agro thesaurum ordei fru-
menti et olei et mellis habere quod
se sibi promissere duros si suis pro-
ceret aiaibus. Quod factum est. Nihil enim
solis peperit: alios vero occidit et
etiam omnes reliquias captiuauit.

Dic quod ismahel iste est diabolus?
qui pro certo sub specie fletus. id est sub
specie boni et pietatis ad homines in-
trat et eos per diuersa peccata interfi-
cit atque necat. maxime autem quando
inuenit homines qui sunt rasi barbati. id est
beccilles et effeminati squalentes
vultu. id est conversatione difformes. et
demigrati. scissis vestibus. id est auctis
virtutibus exuti et denudati. vi-
delicet quia isti golodie id est mundi
principibus student placere et
munera portare. et thura. id est adu-
lationes deferre. Tales prozsus
spiritualiter interficit et eorum cadaue-
ra. id est eorum fetentes animas in lacum in-
ferni precipitat et imittit. *Psalmus xxxiiij.*
Congregabunt in congregacione vni-
us fascis in lacum: et claudentur
ibi in carcere. et post multos dies
visitabunt. Et erubescet luna et
confundetur sol cum regnauerit do-
minus etc. Verum tamen quandoque
inter ipsos peccatores inueniunt de-
cem homines id est aliqui viri decem
legis mandata seruantes. qui scilicet in
agro cordis sui hunc thesaurum
virtutum et meritorum abscondunt scilicet
frumentum de quo fit panis. id est diuine
science utilitas. ordei palea tectum

hoc est seipsum abscondens humi-
litas: oleum quod est lenituum hoc est com-
passionis benignitas: vel mel quod
est gustui sapidum hoc est deuocionis
suauitas. Ista enim si quis habuerit
ab ismahel diabolo non ledet sed
de manibus eius preseruabit et tol-
let. *Apostolus. vi.* Bilibris tritici de-
nario vno. et tres bilibres ordei
denario vno. et vinum et oleum non
leseris. Vel dic quod iste ismahel
figit malos baliuos et iudices qui
pro certo squalentes et pauperes ra-
pimis et rapacibus interficiunt
Nihil vero qui habent thesaurum
agro id est diuitibus et munera pro-
mittentibus parant. *Primo re-
gum xv.* Pepererunt pinguioribus
amalech: quicquid vero vile et repro-
bum fuit demoliti sunt. Vel alle-
ga contra perditores et latrones et
homicidas. qui fingunt se flere ut
possint hominem decipere et ledere.

Quoniam reliquie israhel ydo-
latrie se dedissent contra
voluntatem atque consili-
um iheremie et christi. statim inoe-
pit eos iheremias redarguere et ad-
uentum nabugodonosor. egipti
que destructionem et eorum capti-
onem et occasionem predicere. et contra eos seue-
riter prophetare. propter quod ut dicitur
comestor contra ipsum commoti fuerunt
et eum lapidibus obruerunt. egiptij
vero ipsum prophetam honorantes. eum
in sepulchris egipti sepelierunt. *Iste
allega ad duo exemplaria. Primo
quod non amat pestilens eum qui se corri-
pit. *psalmus. xv.* quanyo si quis coram ipso*

veritatem loquitur et ab ipſo p-
tinus impugnat p̄. ix. Qui ar-
guit deriſorē: ſibi iniuriā facit.

Secundo illud allega q̄ quando
q̄ extranei magis cōpatiūt̄ boī
q̄ p̄p̄m̄. ſeculares q̄ religioſi.
quia ſc̄z ipſū egip̄cij ſepelierūt.
et ſui eū occiderūt. **Nat̄. x.** In
inimici boīſ domesticū eius **Ephi-**
pham? d̄t q̄ aī ih̄e. eſt i egipto
orōe ſua aſpides et cōodrillos
fugauit. a q̄bo ātea egip̄tūſ inſe-
ſtabat̄ q̄nimo ec̄iā h̄m̄ qd̄ tradūt
hebrei de puluē ei? dē loci adhuc
cōodrillifugāt̄ a aſpidū pauſſu
ra ſanat̄. **Et** d̄ic̄ idē ephi. ſe audiſ-
ſe a viris ſenioribz q̄ ex ſuoz ā-
tigoī et ptolomei ſtirpe deſcēde-
rāt q̄ alexād̄ macedo ad tumu-
lū p̄p̄he veniēs. et loci miſteriū
cognōſcēs ipz in alexādriā trāſ-
tulit. et glorioſe eū ſepeliuit. et
ex tūc aſpidū a cōodrillarū. q̄
prius citatē iſteſtabāt rabies au-
fugit et ceſſauit. **I**ſt̄d̄ allega q̄
cū ita ſit q̄ ih̄emias q̄ interp̄ta-
t̄ ex celſus d̄no. i. vi ſc̄i ad deum
eleuati vel ec̄iā xp̄c̄e dudū a iude-
is occiſus venenōſa aīalia. i. de-
mones et vicia ſua orōne fuga-
uerūt. et ſupauerūt dū viuebāt.
vtilē ē q̄ puluere ſepulture ſue.
i. mēoriā mortis ipſoz ſuam?
et eozū auxilio cōn̄ ſp̄ētes hui?
moi triūphē? **A**lex̄ ei. i. bō q̄ vi-
det citatē cord̄ ſui a talibus v̄e-
noſis aīalibz. i. a vicijs et d̄omi-
bz iſteſtari d̄z iſtū. i. xp̄m̄ mortu-
ū. vel quēlibet virū ſc̄m̄ ibidē p-

deuocōez trāſſerre et eū ibi p̄ iu-
gē mēoriā ſepelire. et ſic procul
dubio poterit iſtoz ſerpētū im-
petū p̄cauē. **Nat̄. xxvi.** Inuol-
uit corpus in ſindone munda:
et poſuit illud in monumento
ſuo. **Ephi.** idē d̄t q̄ ih̄e. dū eſt
i egipto dedit ſignū ſac̄dotibz p̄
dolorū q̄ q̄n̄ v̄go parēt ydola e-
ozū corruerēt. p̄p̄t qd̄ idē ſacer-
dotes imaginē v̄gis in greio ba-
iulāt̄ imaginē pueri ſtatuētēs
in ſecreto tēpli abdito adora-
bāt. **De** q̄ cū ptolome? rex ipos
interrogat̄ dixerēt h̄ ē traditū
p̄p̄he et eis miſteriū a q̄ ita cre-
debāt in rebo eſſe futurū. **I**ſtud
autē dicit̄ eē cōpletū. q̄n̄ ioſeph
et maria cū puero in egiptū fu-
gerūt. q̄ tūc ſic dicit̄ h̄iſtorie oīa
egipti idola corruerūt. **Iſa. xix.**
Dñs igrediet̄ egiptū: et corru-
ēt oīa ydola eius. **I**ſte ec̄iā vt ait
dedit ſignū q̄ q̄n̄ oēs gētes ado-
rabūt lignū. tūc domin? v̄iet ad
iudiciū. **S**i vis iſta allgea vel d̄
incarnacōe vel de cruce vel q̄ ā-
te iudiciū totus mūdus d̄z xp̄o
credere. et lignū. i. fidē cruce a
cruafixi tēre. **C**ep̄liat̄ morali-
zacio ſuper ieremiā. **I**n̄cipit
moralizacio ſup̄ ezechiel.

Ezechiel vidit q̄
tuoz aīalia mirabi-
lis condiciōis ſic
poit̄ q̄. p̄o. et qd̄
libz iſtoz hēbat q̄
tuoz ſc̄eſ. i. iiii p̄teſ p̄teſaſ. ſ. ſ. fa-
ciē hoīs a p̄te por̄: faciē aquile